

ДЕНДРОМОЗАЇКА (від від *дендро...* і грец. *μουσεῖον* — святилище муз) — зображення або візерунок із дерев'яних деталей: дощочок (паркет), брусків, тонких платівок, шпону, стружки (інтарсія, маркетрі). Найдавніший різновид Д. — інтарсія, відома за літ. джерелами та рідкіс. знахідками у Стародав. Єгипті, Греції й антич. колоніях Причорномор'я. Зокрема боспор. саркофаги 5–3 ст. до н. е. прикрашали вставками у вигляді меандрів, акантів, розет, стилізованих квітів лотоса, пелюсток, стеблин, а також фігуратив. зображень (богиня, пантера). Від 1 ст. до н. е. у Римі, Малій Азії, Боспорі внаслідок удосконалення деревооброб. інструментарію (рубанків, терпугів) поширилася візерункова орнаментация широких площин наклеєною стружкою. Цей спосіб, що отримав у новий час назву маркетрі, генетично пов'язаний з інтарсією та спорадично трапляється вже в окремих орнам. елементах саркофагів 5–6 ст. до н. е. У середньовіч. і новий періоди усі різновиди Д. досягли високого тех. розвитку. Збереглися описи і зразки (у МЕХП) зх.-укр. «саджених» столів, скринь 16–17 ст., оздоблених

інтарсією, маркетрі. У 20 ст. Д. поширена здебільшого в нар. творчості. Серед умільців популярні техніки підбору зображень із зерен, кори, пелюсток квітів, шишок, ін. плодів тощо (флоризм або флористика, флоромозаїка). Експериментують з цими техніками й окремі професійні митці, напр., художник-монументаліст *Г. Синиця* створив цикл декор. композицій.

Рекомендована література

1. Матье М. Искусство древнего Египта. Ленинград; Москва, 1961;
2. Меликсетян Л. Мозаика из дерева. Москва, 1965;
3. Сокольский Н. И. Деревообрабатывающее ремесло в античных государствах Северного Причерноморья. Москва, 1971;
4. Нариси з історії зарубіжного декоративно-ужиткового мистецтва. К., 1995.

М. Р. Селівачов

Бібліографічний опис:

Дендромозаїка / М. Р. Селівачов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-21601>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).